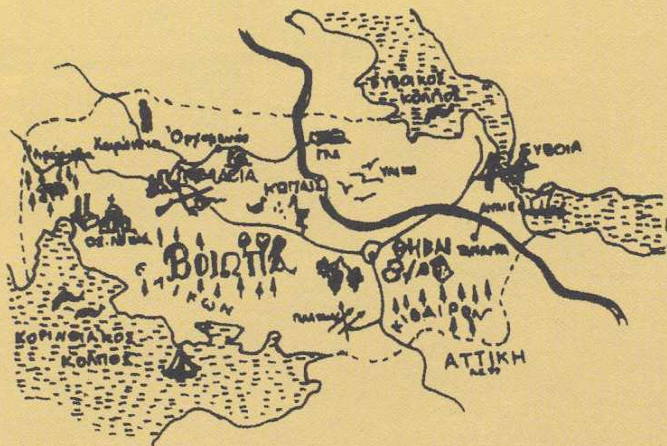

ΤΕΥΧΟΣ 62
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2011

Παύλος Κ. Τούτουζας
Ομ. Καθηγητής Καρδιολογίας Παν. Αθηνών

Ανέκαθεν η Ιατρική συνδεόταν με το Θεϊόν. Μεταξύ των εικονιζομένων Αγίων του Βυζαντίου περιλαμβάνεται και η εικόνα του Ιπποκράτη. Ο Όμηρος, πέραν των άλλων, πρακτικώς είναι ο πρώτος στο Αιγαίο που εισάγει την επιστημονική ιατρική με αρχή βεβαίως τη θεότητα. Ο Ασκληπιός, υιός του Απόλλωνος και της Κορωνίδος, διδάχθηκε την

Ασκληπιός (Μουσείο Ρόδου) : Ο θεός Απόλλων ήταν προστάτης των τεχνών και της Ιατρικής, συμπεριλαμβανομένης της βοτανοθεραπευτικής εμπειρίας. Ο όφις είναι το αρχικό σύμβολο του Απόλλωνος και του γιου του, Ασκληπιού, που εικονίζεται με το φίδι στα πόδια, ως κορυφαίο φαρμακευτικό και θεραπευτικό στοιχείο. Επιπλέον υποδηλώνει σοβαρή μαντική δυνατότητα, η οποία πάντα είχε θέση στην επιλογή του κατάλληλου φαρμάκου και στην εξέλιξη της νόσου. Ο όφις είναι σύμβολο και στον ανώτερο κλήρο με ποιμαντορική ράβδο, της οποίας η κεφαλή φέρει μεταλλικό ή ξυλόγλυπτο σύμπλεγμα δύο φιδιών. Στην Οδύσσεια, λ-287, από το γλύψιμο δύο φιδιών στα αυτιά, ο Μελάμπους ο Πύλιος απέκτησε μεγάλη θεραπευτική ικανότητα για κάθε νόσο (Δ. Σιατόπουλου: Ομήρου Ιλιάδα, σελ. 21, εκδ. Χρυσάφη Πανεζή, Αθήνα, 1992).

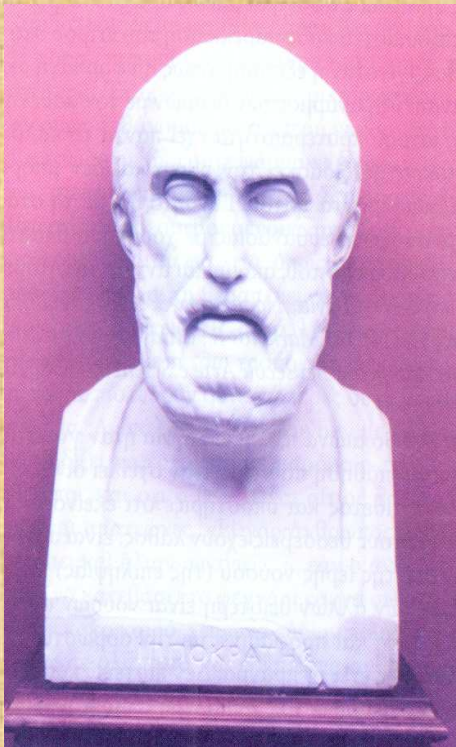
ιατρική από τον κένταυρο Χείρωνα και με την Ηπιόνη θα αποκτήσει πέντε παιδιά: τον Μαχάωνα, τον Ποδαλείριο, την Πανάκεια, την Ιασώ και την Υγεία. Οι δύο πρώτοι είναι ιατροί και αναφέρονται από τον Όμηρο κατά τη διάρκεια του Τρωικού πολέμου. «οι τ' έχον Οιχαλίην πόλιν Ευρύτου Οιχαλῆος των αυθ' υγείσθην Ασκληπιείου δύο παῖδε ιητήρ' αγαθῷ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων» (Ιλιάς, Β730-732), κι όσοι είχαν στην Οιχαλία, του Εύρυτου την πόλη, του Ασκληπιού τους δύο είχαν για αρχηγούς τους Μαχάωνα, Ποδαλείριο, καλοί γιατροί που ήσαν. Αλλά και όταν ο Ευρύπυλος τραυματίστηκε ήθελε θεραπεία από τον Πάτροκλο που τον είχε μάθει ιατρική ο Αχιλλέας, «που έμαθε από τον Χείρωνα τον Κένταυρο το δίκιο Ποδαλείριος, Μαχάωνας είναι οι δυο γιατροί μας· ο ένας τους μες στις σκηνές, νομίζω, λαβωμένος κείται κι από γιατρό άψογο έχει ανάγκη· στον κάμπο λύσσα των Τρώων ο άλλος υπομένει». (Ιλιάς, Λ.828-836). Ωστε ο Ευρύπυλος θέλει γιατρό αλλά ο Μαχάων ήδη είναι τραυματισμένος και ο Ποδαλείριος βρίσκεται στο πεδίο της μάχης. Και για το λόγο αυτό ζητάει βοήθεια από τον Πάτροκλο ο οποίος έχει μάθει Ιατρική από τον Αχιλλέα. Έτσι ο Πάτροκλος εμφανίζεται ως ιατρός στον Ευρύπηλο και τον «πήγε στη σκηνή· φίλος έστρωσε βοειδοπροβειές να πέσει. Με μαχαίρι ο Πάτροκλος το σουβλερό το βέλος του έβγαλε απ' τον μηρό· του έπλυνε το αίμα με χλιαρό νερό· πάνω πικρή πονοκοιμήτρα, ρίζα τούβαλε τρίβοντας

με τα χέρια· οι πόνοι έπαψαν, στέγνωσε η πληγή, σταμάτησε το αίμα. (Ιλιάς, Λ.842-848).

Τα Ασκληπιεία εμφανίζονται τον 7ο, κυρίως τον 6ο αιώνα και βαθμιαία αυξάνονται αριθμητικά εις το Αιγαίο ώστε τον 4ο αι. π.Χ. να είναι περί τα 300. Κάθε Ασκληπιείο γίνεται προσπάθεια να έχει ωραίο περιβάλλον, αν

είναι δυνατόν και σε υψηλό σημείο, σε παρυφές λόφων ή ορέων, με δένδρα, αλέες, τρεχούμενα νερά. Ονομαστά Ασκληπιεία της αρχαιότητας είναι εκείνα της Τρίκης, της Περγάμου, της Επιδαύρου και της Κω. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι για να επισκεφθεί τέτοια μεγάλα Ασκληπιεία, σε μέρη μακρινά από τον τόπο της κατοικίας του, θα πρέπει ο ασθενής να είναι σε γενική κατάσταση ικανοποιητική, ώστε ο οργανισμός να αντέχει το μακρινό ταξίδι. Τα Ασκληπιεία διευθύνονται από το ιερατείο και ο προσερχόμενος είναι πάντα ελεύθερος, όχι δούλος και οδηγείται με τάξη προς το Άβατον και τα περαιτέρω. Στο Άβατο θα γίνει η εγκοίμηση, εκεί θα έρθει ο Ύπνος και ο Όνειρος και το πρωί με το καλό ο ιερέας θα έχει συζήτηση μαζί του. Θα γίνει σχετική ανάλυση και θα διατυπωθούν συμπεράσματα επί πιθανής παθήσεως και τρόπου θεραπείας. Η τελευταία μπορεί να περιλαμβάνει βότανα, λουτρά ιαματικά, μαλάξεις, σωματικές ασκήσεις στο γυμνάσιο, πορείες στις αλέες. Θα ακολουθήσει και η σχετική άσκηση του πνεύματος με επίσκεψη στη βιβλιοθήκη, και, φυσικά, θα πάει και μια-δυο φορές στο θέατρο να ευφρανθεί ακούγοντας έργο του Σοφοκλή ή του Αισχύλου, του Ευριπίδη αλλά και του Αριστοφάνη. Μετά όλες αυτές τις ημέρες παραμονής του στο Ασκληπιείο πληρώνει και καλά ιατροί και επιστρέφει τεταπεινωμένος οίκοι. Ουδείς απέθανε ποτέ σε Ασκληπιείο, ούτε εγέννησε ποτέ εκεί γυναίκα. Τα Ασκληπιεία θυμίζουν λίγο, όχι βέβαια με ιερέα, τα σύγχρονα ιαματικά λουτρά. Πράγματι οι επισκέπτες, αν και παραπονούνται για κάτι, είναι σε καλή κατάσταση ώστε να μπορούν να ταξιδέψουν από μακριά στην Αιδηψό. Εκεί θα έχουν καθ' εκάστη το λουτρό τους, το πρωί π.χ. κατά τις 10-12, θα επιστρέψουν στο δωμάτιό τους κατά τις σχετικές οδηγίες, να ξαπλώσουν μια-δυο ώρες και στη συνέχεια να απολαύσουν τις ομορφιές της πόλης. Πολλοί προτιμούν να έχουν στο ξενοδοχείο τους το γεύμα, άλλοι εννοούν αμφοτέρω γεύμα και δείπνο να έχουν κάπου στην παραλία. Θα έχουν τον καθημερινό τους περίπατο και μετά ας πούμε δύο εβδομάδες, επιστρέφουν στο σπίτι αισθανόμενοι ότι θα περάσουν με υγεία το χειμώνα. Ενίοτε τους ενοχλούν πόνοι στα πόδια ή αλλού, αλλά αυτές οι ενοχλήσεις είναι μαρτυρία της θεραπευτικής επίδρασης των λουτρών, που θα εξασφαλίσουν την καλή τους κατάσταση ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα, ακόμα και αν κάνει πολύ κρύο το χειμώνα. Αυτοί είναι οι λόγοι για τους οποίους ο ύπατος στρατιωτικός αλλά και πολιτικός Σύλλας της Ρώμης (138-78 π.Χ.) πήγαινε στην Αιδηψό να θεραπευθεί, έπασχε από ποδάγρα.

Από τα Ασκληπιεία προέρχονται οι **Ασκληπιάδες**. Είναι νόμιμοι απόφοιτοι με δίπλωμα Ασκληπιείων ή Σχολών ως της Κνίδου και της Κω. Κατά κανόνα είναι γιοι Ασκληπιάδων, που εγκαταλείπουν τα Ασκληπιεία του θεού Απόλλωνα και εργάζονται στην πόλη. Είναι ευγενείς και εξετάζουν, βεβαίως, μόνον ελευθέρους. Οι οδηγίες περιλαμβάνουν σωματικές ασκήσεις, λουτροθεραπεία, διατροφή και ασφαλώς συνταγές και εγχειρήσεις. Πάντως στην πόλη αρκετοί Ασκληπιάδες είχαν και τον τίτλο του **περιηγητού**. Πέραν αυτών υπήρχαν και οι **λαϊκοί ιατροί**, άνευ

Ιπποκράτης (460-377 π.Χ.): Είναι ο πρώτος Έλληνας που ταξινόμησε διάφορα θέματα στην Ιατρική. Γενικής φύσεως είναι γραπτά όπως ο Όρκος, ο Νόμος, Περί Αρχαίας Ιατρικής, Περί Ιατρού, Περί Τέχνης, Περί Ευσημιοσύνης, Παραγγελία και Άφορισμοί. Υπάρχουν επίσης τα κείμενα Ανατομίας και Φυσιολογίας: Περί Ανατομής, Περί Καρδίας, Περί Σαρκών, Περί Αδένων, Περί Οστέων Φύσεως, Περί Γονής, Περί Φύσεως Παιδίου, Διαιτητικά, Περί Τροφής, Περί Διαιτής, Περί Διαιτής Υγιεινής. Ως προς την Παθολογία έχει γράψει: Περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων, Περί Χυμών, Περί Κρίσεων, Περί Κρισίμων, Περί Εβδομάδων, Περί Φυσών. Υπάρχουν και τα ειδικά θέματα: Περί Επιδημιών, Περί Παθών, Περί Νόσων, Περί των Εντός Παθών, Περί της Ιερής Νούσου (Επιληψία), Περί Τύπων των κατ' άνθρωπον. Ως προς την Πρόγνωση αναφέρεται στο Προγνωστικόν και στο Προρρητικόν και Κωακαί Προγνώσεις. Στη Θεραπευτική γράφει Περί Διαιτής Οξέων και Περί Υγρών Χρήσεως, στη Χειρουργική τα Κατ' Ιατρείον, Περί Ελκών, Περί Αίμορροϊδων, Περί Συρίγγων, Περί των εν τη Κεφαλή Τραυμάτων, Περί Αγμών, Περί Αρθρών. Στη Μαιευτική και Γυναικολογία Περί Παρθενίων, Περί Γυναικείας Φύσεως, Περί Γυναικείων Α', Β', Περί Αφώρων, Περί Επικυήσεως, Περί Επταμήνου και Οκταμήνου, Περί Εγκατατομής Εμβρύου. Τέλος, στην Οφθαλμολογία αναφέρεται στο κείμενο Περί Όψεως και στην Παιδιατρική στο Περί Οδοντοφυΐας (Λ. Λυπουρλή: Ιπποκράτης: Ιατρικά Θέματα, Νοσολογία, Χειρουργική, Γυναικολογία, Μαιευτική, 4 τόμοι, εκδ. ΖΗΤΡΟΣ).

διαπιστευτηρίων, προσωρινοί στην πόλη. Τέλος οι δούλοι εθεραπεύοντο χωρίς τους τρόπους ευγενείας των Ασκληπιάδων από δούλους ιατρούς, οι οποίοι επαγγέλοντο τον βοηθό σε Ασκληπιάδες. Οι δούλοι ιατροί δεν έπρεπε να συμπεριφέρονται όπως οι ελεύθεροι.

Ο **Πυθαγόρας** ήταν από τη Σάμο και επί πολλά έτη περιεφέρετο σε διάφορες χώρες, στη Βαβυλώνα, στην Αίγυπτο, και τελικά μετά 22 έτη κατέληξε στον Κρότωνα της Σικελίας. Εκεί ανέπτυξε την περίφημη Πυθαγόρεια Σχολή, άκρως μυστική, ενδεδυμένοι με λευκή στολή οι φοιτώντες, χωρίς να συζητούν τα διδασκόμενα, τουλάχιστον να αποφεύγουν σχετικές συζητήσεις με ανθρώπους έξω της Σχολής. Στόχος της Σχολής είναι η εκπαίδευση για την ορθή διοίκηση διαφόρων χωρών και, βέβαια, μέσα σ' όλα αυτά περιλαμβάνεται και η Ιατρική. «Σαρκός φωνή μη πινείν και μη διωείν...» να τρωσ τυρί, σύκα, ελάχιστο κρέας για να αγωνίζεσαι ως αθλητής, απέχεσθε των κυάμων, όχι κουκιά γιατί μπορεί να πάθετε κυάμωση! Όμως η χώρα πρέπει να έχει «μέτρον επί πάσιν άριστον»- μέτρον ποτού τε και σίτου και γυμνασίων τε ποιείσθαι, να τρωσ με μέτρο, να πίνεις λίγο και με μέτρο να γυμνάζεσαι, όχι ολυμπιονίκης με χάπια... Το παν αριθμός, λέει ο Πυθαγόρας.

Τετράγωνον υποτεινούσης «ίσον εστί τοις από των την ορθήν γωνίαν περιεχουσών πλευρών τετραγώνοις». Από την Πυθαγόρεια Σχολή βγήκε και ο γιατρός **Δημοκίδης** κατά το 2^ο ήμισυ π.Χ. Τον αγόρασε η Αίγινα με 60 μνας, ακολούθησαν αι Αθήναι με 100

μνας, ύστερα τον κέρδισε ο Πολυκράτης, τύραννος βασιλιάς της Σάμου, για να γίνει στο τέλος πάμπλουτος ως προσκεκλημένος του Δαρείου στην Περσία. Έπασχε από εξάρθρωση στο πόδι και οι Αιγύπτιοι γιατροί του δεν μπορούσαν να τον θεραπεύσουν. Ο Δημοκίδης, με τις κατάλληλες αλοιφές και χειρισμούς, τον εθεράπευσε και ο Δαρείος τον χρύσωσε. Έμεινε εκεί και αργότερα εθεράπευσε την Άτοσσα, σύζυγο του Δαρείου, που είχε όγκο στο μαστό. Και το χρυσάφι δεν είχε τελειωμό.

Ο **Αλκμαίων**, 6^{ος}-5^{ος} αι., και αυτός από τη Σικελία, έκανε σπουδαίες παρατηρήσεις στην Ιατρική. Αήρ+τηρέω-ώ=**Αρτηρία** λέγει, επειδή οι αρτηρίες έχουν αέρα (οξυγόνο). Σωστή η ονομασία αλλά με σοβαρό λάθος, το οποίο δυσκόλεψε τους διαδόχους επί μερικούς αιώνες. Στα ζώα οι νεκρωσίες εγίνοντο μετά τη σφαγή, κατά την οποία οι αρτηρίες αιμορραγούσαν αρκετά ενώ αυτά είχαν καταλήξει. Έτσι οι αρτηρίες φαίνοντο να έχουν αέρα δίχως αίμα ενώ οι φλέβες ήσαν γεμάτες αίμα. Σε αυτό οφείλεται και η ονομασία της τραχείας αρτηρίας, επειδή αυτός ο μεγάλος βρόγχος στους πνεύμονες έχει αέρα χωρίς αίμα. Άλλη συμβολή της Αλκμαίωνος ήταν οι πόροι των αισθήσεων. Με την αφή, την ψηλάφηση, αναγνωρίζουμε ένα αντικείμενο μέσω των πόρων που έχει το δέρμα και έρχεται η αίσθηση με τα νεύρα στον εγκέφαλο. Το ίδιο συμβαίνει στη γλώσσα, η οποία με τους πόρους της συλλαμβάνει τη γεύση, το αντίστοιχο γίνεται με την ακοή και μέσω των πόρων-ευσταχιανής σάλπιγγος, η αίσθηση πάει στον εγκέφαλο και ακούμε. Όστε ο εγκέφαλος είναι έδρα σκέψης-συνάντησης όλων των αισθήσεων. Με πόρους έχουμε και την όραση και βλέπουμε το φως του ήλιου, μάλιστα την πυρκαγιά την βλέπουμε ως φως ενώ αυτή δεν γίνεται αισθητή αλλιώς ε μακρόθεν, π.χ. με την αφή ή με την ακοή κι ενώ δεν έχει καμία σχέση με το φως της ημέρας, από το φως μιλάμε για φωτιά. Τέλος ο Αλκμαίων στη ζωή βλέπει ζεύγη αντίθεσης, θερμό-ψυχρό, ξηρό-υγρό, πικρό-γλυκό κ.ά. και οι διαταραχές αυτών φέρνουν ανωμαλίες π.χ. την κόπωση (αφυδάτωση), τη βία... κλιματολογικές ανωμαλίες.

Ο **Εμπεδοκλής** (490-435 π.Χ.) από τον Ακράγαντα της Σικελίας θεωρείται ο μεγαλύτερος θετικός επιστήμων της αρχαιότητας. Λέγει ότι η σύλληψις του εμβρύου συμβαίνει περί την 14^η ημέρα του γεννητικού κύκλου της γυναικός και είναι η επικράτηση του σπέρματος, ανδρικού ή γυναικείου, που θα δώσει το φύλο. Κατά την κύηση διακρίνεται ο σχηματισμός της καρδιάς και άλλων οργάνων περί την 40^η ημέρα, η δε θρέψη του εμβρύου γίνεται από τον πλακούντα και όχι από το τοίχωμα της μήτρας, όπως μέχρι τότε πιστευότο. Και το σπουδαιότερο, συνεχίζει ο Εμπεδοκλής, ότι η πραγματική αναπνοή δεν περιορίζεται στους πνεύμονες αλλά ο αέρας (οξυγόνο), μέσω των αρτηριών, φθάνει σε όλα τα κύτταρα του σώματος, από κεφαλής μέχρις ονύχων, εκεί γίνεται η οξυγόνωση των ιστών και συνεχίζεται η ζωή. Υπάρχουν και οι εναντιώσεις του κόσμου, ανήρ-γυνή, ένα-πολλαπλούν, κ.ά. καθώς επίσης και οι τετραγωνικές ρίζες, δύο μαζί με άλλα δύο, π.χ. φωτιά-αέρας, γη-νερό με τις οποίες έχουμε την

όψη, τη νομιμότητα του κόσμου. Τέλος ο Εμπεδοκλής με την ομοιοπαθητική διατυπώνει τη θεωρία της εξελίξεως 2.200 έτη πριν τον Δαρβίνο. Τα διάφορα είδη ζώων στην πορεία του χρόνου σχηματίζονται από προσέγγιση και σύμφυση των ομοίων, χωρίς να υπάρχει πριν σχέδιο γνωριμίας τους. Αρχικά τα όντα ήσαν ασυμπλήρωτα, τερατώδη, ενδεχομένως με στρεβλά πόδια, πολλά χέρια ή και διπλό στήθος. Η εμφάνιση του βοός συχνά ήταν παρόμοια εκείνης του ανθρώπου...Με το χρόνο τα όντα με ισορροπημένη εμφάνιση διατηρούνται και αναπαράγονται.

Άλλες σχολές στην αρχαιότητα ήσαν η **Σχολή της Κνίδου** (5^{ος} αι.) και η **Σχολή της Κω**. Από την Κνίδα ήσαν ο **Κτησίας** ο οποίος υπηρέτησε επί 17 έτη ως ιατρός του Δαρείου και της Παρυσάτιδος στην Περσία, ο **Ευρυφών** (5^{ος} αι.) και ο **Εύδοξος** (408-355 π.Χ.). Στη Σχολή της Κνίδου ανεπτύχθη η ακρόαση των πνευμόνων με την οποία έγινε διαπίστωση πλευριτικού υγρού, ακόμη και υδατωδών κύστεων. Εθεράπευαν την κυνάγχη, ρινικούς πολύποδες και χρησιμοποιούσαν καθετήρες. Στις μηχανικές χειρουργικές μεθόδους υπήρξε και τρόπος καταστολής της αιμορραγίας μετά τον τοκετό με τοποθέτηση της γυναίκας σε ειδικό χώρο αντιστρόφως, με το κεφάλι χαμηλά και ψηλά τα πόδια. Είχαν πολλές συνταγές. Η Σχολή της Κω συνήθως ήταν αντίθετη στους πρακτικούς τρόπους θεραπείας της Κνίδου.

Ο **Ιπποκράτης** ήταν από τη Σχολή της Κω, πολυγραφότατος. Ο πατήρ της Ιατρικής. Για την καρδιά γράφει «χροϊήν δε κατακορής φοινικέα», το χρώμα της είναι βαθύ κόκκινο. Αναφέρεται στους χυμούς, ο άνθρωπος ζει με αίμα, κίτρινη χολή, φλέγμα, μαύρη χολή. Και η υγεία είναι η **καλή κράση** αυτών των χυμών. Ελαφρές παρεκκλίσεις στους χυμούς μπορεί να συμβαίνουν κατά τις διάφορες εποχές του έτους και συγκεκριμένα μικρή αύξηση φλέγματος το χειμώνα, αίματος την άνοιξη, κίτρινης χολής το καλοκαίρι, μαύρης το φθινόπωρο. Όμως η υπερβολή ενός χυμού οδηγεί σε δυσκρασία και τότε ο άνθρωπος συμπεριφέρεται διαφορετικά, ώστε να έχει τύπο χολώδη, αιματηρό, φλεγματικό, λεμφατικό, δηλαδή αυτά που λέμε σήμερα εμείς αστεειεύμενοι ταμπεραμέντο, αλλά οι άνθρωποι δεν είναι καλά. Μέχρι σήμερα θα φθάσει και το Ιπποκράτειο προσωπείο, που αναφέρεται σε βαρέως πάσχοντα ασθενή, συνηθέστερα με επικείμενο το τέλος, έχει υπόταση, είναι χλωμός, βυθισμένος... Ο Ιπποκράτης ήταν άψογος στη συμπεριφορά του. Ήταν αδιανόητο να βλάψει πάσχοντα με συζητήσεις τρίτων. Συζητούσε πολύ με τον ασθενούντα και είχε πάντοτε την έγκρισή του για τη θεραπεία. Έλεγε πάντα όχι στην ευθανασία, όχι και στην έκτρωση «Ου δώσω ουδέ φάρμακον ουδενί αιτηθείς θανάσιμον, ουδέ γυναικί πεσσόν φθόριον δώσω...».

** Το κείμενο αυτό είναι απόσπασμα από την ομιλία του κ. Παύλου Τούτουζα που πραγματοποιήθηκε στις 5/12/2011 στο Κεντρικό Κτήριο-Αμφιθέατρο Δρακοπούλου, με διοργανωτή το Σώμα Ομοτίμων Καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνών.*

Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ (ΝΕΟΤΕΡΙΚΟΣ) ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣ

Το Σάββατο 19 Νοεμβρίου 2011 στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Θηβαίων με την παρουσία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση της *“ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΟΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ”* με θέμα : «Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ (ΝΕΟΤΕΡΙΚΟΣ) ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣ»

Εισηγητές ήταν : κ. Δημητράκοπουλος Μιχάλης, καθηγητής φιλοσοφίας στη φιλοσοφική σχολή Αθηνών, με θέμα: «Νίτσε και θεός», ο κ. Δεληκωνσταντής Κώστας, καθηγητής φιλοσοφίας στη θεολογική σχολή του πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «Νεοτερικός άνθρωπος και χριστιανισμός» και ο κ. Μάριος Μπέγζος, καθηγητής της φιλοσοφίας της θρησκείας, στη θεολογική

σχολή πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «Αθεϊσμός και φιλοσοφία της θρησκείας».

Χαιρετισμό έκανε ο πρόεδρος της *“Ε.Β.Μ.”* κ. Νικόλαος Κόλλιας.

«Είναι γνωστό ότι ζούμε σε μια εποχή αντιθέσεων και αντιφάσεων.

Σε μια εποχή που ο άνθρωπος, παρά το γεγονός ότι έχει στην διάθεσή του μέσα τα οποία ουδέποτε είχε φανταστεί κατά το παρελθόν, σε μια εποχή επιστημονικών κατακτήσεων μοναδικών, παρά αυτά ο νεωτερικός άνθρωπος, το προϊόν αυτό του διαφωτισμού, ζει ουσιαστικά μέσα σε ένα ζόφο. Αμήχανος και ανέλπιδος, αγκυροβόλησε στη λογικότητά του. Πίστεψε ότι θα λύσει όλα τα προβλήματά του με την λογική και την επιστήμη. Απογοιτεύτηκε πολύ γρήγορα λόγω των δυο παγκόσμιων πολέμων και τότε κλείστηκε στον εαυτό του. Δημιούργησε την αυθεντικότητα του ναρκισσισμού. Πίστεψε ότι αποτελεί ο ίδιος την πηγή των αξιών. Απέβαλε τις παραδοσιακές αξίες και πολύ γρήγορα διαπίστωσε ότι οδηγείται στην μοναξιά, την ερήμωση και τον μηδενισμό.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΟΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ στα πλαίσια του καταστατικού της, οργάνωσε και την συγκέντρωση αυτή, με θέμα «Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ». Έχει ο Θεός θέση στον σύγχρονο άνθρωπο; και αντίστροφα ο σύγχρονος άνθρωπος έχει την ανάγκη του Θεού; »

Ο Δήμαρχος Θηβαίων κ. Σπύρος Νικολάου «...Η Εταιρεία Βοιωτικών Μελετών έχει αναδειχθεί μέσα από την πολυετή δράση της σε κορυφαίο

πνευματικό φορέα της Βοιωτίας αλλά και πανελλαδικά. Τα συνέδρια, οι εκδόσεις και οι εκδηλώσεις που οργανώνει ο φορέας, αποτελούν πολύτιμη πνευματική και πολιτιστική παρακαταθήκη για τις επερχόμενες γενιές αλλά και σημαντικό εφελκυστικό για κάθε είδους αναζήτηση, έρευνα και επιμόρφωση για όλους τους Βοιωτούς. Η σημερινή ημερίδα με θέμα «Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ (ΝΕΟΤΕΡΙΚΟΣ) ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣ» αποτελεί ένα πολυσύνθετο ζήτημα, που πιστεύω ότι έχει απασχολήσει την ανθρωπότητα από καταβολής κόσμου. Όλοι έχουν προβληματισθεί γύρω από τη σχέση θεού ή θεών και ανθρώπων, είτε με τη προσήλωση στην πίστη είτε με την αμφισβήτηση αυτή. Σε κάθε περίπτωση, όπως μας κληροδότησε και ο φιλόσοφος Σωκράτης, οι άνθρωποι κρύβουν μέσα τους το «δαιμόνιο», τη δύναμη δηλαδή εκείνη, που χωρίς να είναι δυνατό να την προσεγγίσουν επακριβώς, τους ωθεί είτε στην ενσυνείδητη είτε στην υποσυνείδητη παραδοχή της υπερκείμενης δύναμης, δηλαδή το Θεό. Στη σύγχρονη εποχή, με τους πολλαπλούς επηρεασμούς, την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και της πληροφορίας, ο άνθρωπος δέχεται πλήθος από ακαθόριστα ερεθίσματα, τα οποία προκαλούν στον ίδιο αλλά και στον περίγυρό του, ίσως ακόμη πιο ισχυρή την επιθυμία να βρεθεί πιο κοντά στο Θεό. Πάντοτε όμως, και ιδιαίτερα σε κρίσιμες και δύσκολες εποχές, όπως η σημερινή, ο άνθρωπος βρίσκει καταφύγιο κοντά στη θρησκεία και το Θεό, όχι μόνο ως προστατευτική δύναμη αλλά και ως δύναμη άντλησης θάρρους και κουράγιου, προκειμένου να ξεπεράσει τις δυσκολίες που βιώνει...».

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας κκ. Γεώργιος, ο Επίσκοπος Διαυλείας κκ. Γαβριήλ, ο Δήμαρχος Θηβαίων κ. Σπύρος Νικολάου, ο πρώην υπουργός κ. Ευάγγελος Μπασιάκος, ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Γιαννάκης, αντιδήμαρχοι, ο εκπρόσωπος του Περιφερειάρχη κ. Ψυχογιός, η νομαρχιακή Σύμβουλος κα Παπαθωμά, δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι, ο πρώην Πρόεδρος της "Ε.Β.Μ." κ. Παύλος Τούτουζας, πολιτευτές και εκπρόσωποι φορέων και συλλόγων της περιοχής.

* Ο Πρόεδρος και η Γεν. Γραμ. της "Ε.Β.Μ." ευχαριστούν την ηλεκτρονική εφημερίδα Orchomenos Press και προσωπικά στον διαχειριστή της για το φωτογραφικό υλικό και την κάλυψη της εκδήλωσης.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Εργίνος

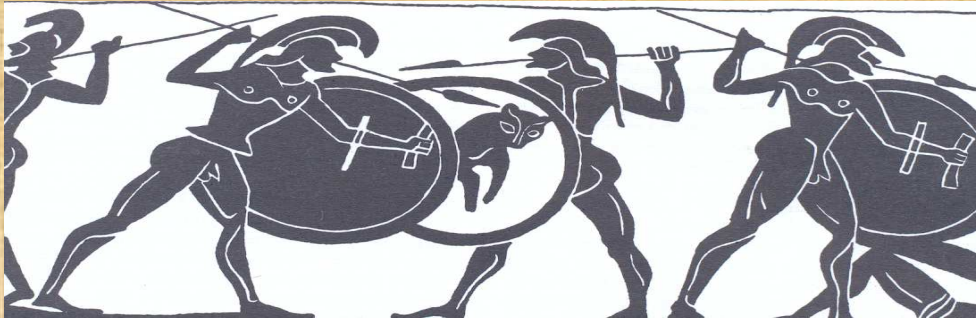
Βασιλιάς των Μινυών στον Ορχομενό της Βοιωτίας. Ήταν γιος του Κλύμενου και της Βουζύγης. Όταν ο πατέρας του σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια μιάς γιορτής του Ποσειδώνα στην Ογχηστό, άλλη πόλη της Βοιωτίας, από ένα Θηβαίο, τον Περιήρη, ηνίοχο του Μενουκέα, ο Εργίνος συγκέντρωσε στρατό και βάδισε εναντίον των Θηβών. Σκότωσε πολλούς Θηβαίους και συνήψε με το βασιλιά της πόλης μια συνθήκη, σύμφωνα με την οποία απαιτούσε για είκοσι χρόνια ένα φόρο εκατό βοδιών. Ενώ ο Ηρακλής επέστρεφε από το κυνήγι του λιονταριού του Κιθαιρώνα, συνάντησε τους απεσταλμένους του Εργίνου, που μόλις είχαν εισπράξει τον ετήσιο φόρο για τον κύριό τους. Ο Ηρακλής τους ακρωτηρίασε κόβοντάς τους τη μύτη και τα αυτιά και τους τα κρέμασε στο λαιμό: ύστερα τους διέταξε να μεταφέρουν αυτόν το φόρο στον Εργίνο. Ταπεινωμένος από αυτές τις προσβολές ο Εργίνος επιτέθηκε στη Θήβα. Ο Κρέοντας, ο βασιλιάς της πόλης, ήταν διατεθειμένος να υποχωρήσει, αλλά ο Ηρακλής κάλεσε στα όπλα τους νέους των Θηβών και παίρνοντας ο ίδιος μια πανοπλία από την Αθηνά μπήκε επικεφαλής τους και άνοιξε μάχη με τον Εργίνο. Για να εμποδίσει το ιππικό των εχθρών να αναπτυχθεί, σκέφτηκε να πλημμυρίσει την πεδιάδα. Πήρε τη νίκη κατά τη διάρκεια όμως της αναμέτρησης σκοτώθηκε ο Αμφιτρύωνας, ο θετός του πατέρα. Ο ίδιος ο Ηρακλής σκότωσε με το χέρι του τον Εργίνο. Ο Κρέοντας του έδωσε για γυναίκα την κόρη του Μεγάρα, ανταμοιβή για τη νίκη του.

Σύμφωνα με μια απομονωμένη παράδοση, ο Εργίνος δε σκοτώθηκε στη μάχη. Έκλεισε συνθήκη με τον Ηρακλή, που επέβαλε στους Μινύες το διπλό του φόρου που άλλοτε είχαν επιβάλει στους Θηβαίους. Έπειτα δούλεψε στο καταστραμμένο βασίλειό του για να ξαναφτιάξει την περιουσία του. Όταν συσσώρευσε ένα ικανοποιητικό ποσό, παντρεύτηκε ύστερα από συμβουλή του μαντείου μια νέα γυναίκα, από την οποία απέκτησε δύο παιδιά, τους αρχιτέκτονες Αγαμήδη και Τροφώνιο.

Γνωρίζουμε και έναν άλλο Εργίνο, γιο του Ποσειδώνα, που πήρε μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία. Κάποτε τον ταυτίζουν με το βασιλιά του Ορχομενού, τον αντίπαλο του Ηρακλή. Μετά το θάνατο του πλοηγού Τίφη, ο Εργίνος τον αντικατέστησε και αυτός οδήγησε την Αργώ. Παρόλο που ήταν νέος, είχε άσπρα μαλλιά, πράγμα που προξένησε τα γέλια των γυναικών της Λήμνου. Στους αγώνες όμως που έγιναν στη Λήμνο νίκησε στο δρόμο.

Θέσπιος

Ο Θέσπιος, ο επώνυμος ήρωας της βοιωτικής πόλης Θεσπιές, είναι ένας γιος του Ερεχθέα, του ήρωα της Αττικής. Εγκατέλειψε την Αττική και ίδρυσε

ένα βασίλειο στη Βοιωτία. Ο Θέσπιος παίζει δευτερεύοντα ρόλο στον κύκλο των μύθων του Ηρακλή. Κοντά του σε ηλικία δεκαοκτώ ετών ο Ηρακλής άρχισε τους άθλους του, σκοτώνοντας το λιοντάρι του Κιθαιρώνα. Ο Θέσπιος είχε πενήντα κόρες είτε από μία μόνο γυναίκα, τη Μεγαμήδη, είτε από διάφορες παλλακίδες. Όσο κράτησε το κυνήγι, ο Ηρακλής έμεινε στο σπίτι του Θέσπιου και κάθε νύχτα έσμιγε με μία από τις κόρες του. Πράγματι ο βασιλιάς επιθυμούσε να έχει γιους από έναν τέτοιο ήρωα. Ο Ηρακλής ήταν τόσο κουρασμένος από τον καθημερινό του κόπο, που δεν καταλάβαινε την αλλαγή και πίστευε πως κάθε φορά ξανάβρισκε την ίδια σύντροφο. Άλλες παραδόσεις βεβαιώνουν πως έσμιξε με όλες τις νέες κοπέλες σε επτά νύχτες ή ακόμη και σε μία νύχτα. Όλες απέκτησαν από ένα γιο από τον Ηρακλή η πρωτότοκη και η μικρότερη γέννησαν δίδυμα. Τα πιο πολλά από αυτά τα παιδιά με διαταγή του Ηρακλή μεταφέρθηκαν από τον Ιόλαο στη Σαρδηνία, όπου εγκαταστάθηκαν ως άποικοι. Δύο παιδιά ξαναγύρισαν στη Θήβα και επτά έμειναν στις Θεσπιές. Διηγούνταν πως οι γιοι των Θεσπιάδων, που είχαν εγκατασταθεί στη Σαρδηνία, αντί να πεθάνουν, κοιμόνταν σε ύπνο βαθύ, αιώνιο. Έτσι απέφυγαν τη φθορά του τάφου και τη φλόγα της πυράς.

Ακόμη ο Θέσπιος είναι ο φίλος, που εξάγνισε τον Ηρακλή ύστερα από το φόνο των παιδιών που είχε αποκτήσει από τη Μεγάρα.

Ισμηνός

Ο Ισμηνός είναι ο θεός του ομώνυμου ποταμού στη Βοιωτία. Όπως όλοι οι ποταμοί, είναι γιος του Ωκεανού και της Τηθύος. Μερικές φορές τον θεωρούν γιο του Ασωπού και της Μετώπης.

Η μυθική παράδοση γνωρίζει έναν άλλο Ισμηνό (ή Ισμήνιο), Θηβαίο επίσης και γιο του Απόλλωνα και της Νύμφης Μελίας. Είχε δύο κόρες, τη Δίρκη και τη Στροφίη, δύο πηγές της θηβαϊκής χώρας.

Ισμηνός τέλος είναι το όνομα του μεγαλύτερου γιου της Νιόβης και του Αμφίονα. Σκοτώθηκε μαζί με τους Νιοβίδες από τα βέλη του Απόλλωνα. Καθώς πέθαινε, ρίχτηκε στο ποτάμι, που πήρε το όνομά του από το όνομα του νέου άντρα.

* Πηγή: (ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ & ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ, PIERRE GRIMAL)

ΒΟΙΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Επιμέλεια στήλης : Κατερίνα Κωνσταντέλλου

Γεωργίου Χαρ. Σανιδά
Εισαγγελέα Αρείου Πάγου ε.τ.
«Αγωνία και αγώνας για τη Δικαιοσύνη»
Εκδόσεις : ANT. N. ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ-ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2011

Τη Δευτέρα 31 Οκτωβρίου 2011 στην κατάμεστη αίθουσα τελετών στο αμφιθέατρο του Εφετείου Αθηνών έγινε η παρουσίαση του βιβλίου του ε.τ. εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Γεωργίου Σανιδά, με τίτλο «Αγωνία και αγώνας για τη Δικαιοσύνη». Για το βιβλίο μίλησαν ο τέως πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Βασίλειος Νικόπουλος, ο τέως αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Δημήτριος Δωρής, ο ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Νικόλαος Κλαμαρής, ο πρόεδρος της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Αριστοτέλης Χααραλαμπάκης και ο δικηγόρος κ. Περικλής Σταυριανάκης.

Ο κ. Γεώργιος Σανιδάς, γεννήθηκε στην Λιβαδειά και σπούδασε νομικά στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, απόπου αποφοίτησε το 1965. Το 1971 μετά από επιτυχείς εξετάσεις και αφού είχε ασκήσει δικηγορία για τρία χρόνια εισήλθε στο δικαστικό σώμα και διορίστηκε εισαγγελικός πάρεδρος στη Χαλκίδα. Μετά από επιτυχή τριακονταετή θητεία και τον χειρισμό σοβαρών υποθέσεων φθάνει το 2003 στον βαθμό του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και τον επόμενο χρόνο ανέλαβε την υπόθεση του παραδικαστικού, υπόθεση που τον έκανε και γνωστό στο ευρύτερο κοινό. Το 2006 επιλέχθηκε για την θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά μετά από 20 χρόνια επιλέχθηκε για αυτή την θέση πρόσωπο απο τον εισαγγελικό κλάδο. Στην θέση παρέμεινε έως τον Ιούνιο του 2009, οπότε τελειώνοντας ευδοκίμως την θητεία του στην Δικαιοσύνη συνταξιοδοτήτε.

Μέσα στις 466 σελίδες του βιβλίου ο κ. Σανιδάς εξιστορεί όλη του την πορεία και τις σημαντικές υποθέσεις που χειρίστηκε ως εισαγγελικός

ΒΟΙΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Επιμέλεια στήλης : Κατερίνα Κωνσταντέλλου

λειτουργός όλα αυτά τα χρόνια, στις πρώτες όμως σελίδες υπάρχει το ξεκίνημα ο Ζαγαράς και η Λιβαδειά. (Παραθέτουμε αποσπάσματα από αυτό το κεφάλαιο)

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΟΥ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Σ' ένα βραχύωδη και κρημνώδη χώρο της συνοικίας Αγίου Νικολάου ή Ζαγαρά της όμορφης και ιστορικής πόλης της Λιβαδειάς βρίσκεται μια παλαιά κεραμοσκεπής κατοικία επιφάνειας 65 τ.μ. περίπου, κτισμένη από πέτρα και πηλό, γύρω στην πρώτη δεκαετία του εικοστού αιώνα. Αποτελείται από το καθιστικό με το τζάκι, τη «σάλα», ένα μικρό υπνοδωμάτιο και μια μικρή κουζίνα. Συμπλήρωμά της ένα «κατώϊ» μικρότερης επιφάνειας, που ήταν ο χώρος αποθήκευσης παραγομένων κάθε χρόνο μικρών ποσοτήτων κρασιού και βαμβακιού, αλλά και χώρος για ζώα.

Σ' αυτό το σπίτι γεννήθηκα το Νοέμβριο του 1942. Σ' αυτό το σπίτι γεννήθηκαν και τα τρία αδέρφια μου, ο Σωτήρης το 1944, ο Νίκος το 1946 και η Άννα το 1948, και σ' αυτό το σπίτι μεγαλώσαμε τέσσερα παιδιά σ' ένα δωμάτιο, πέφτοντας για ύπνο «στρωματσάδα». Ίσχυε για εκείνη την εποχή το γνωστό τραγούδι «επτά νομά σ' ένα δωμά», Είμαστε όλοι παιδιά των πέτρινων χρόνων της κατοχής και του εμφυλίου πολέμου. Ο πατέρας μας, ο Χαράλαμπος Σανιδάς, έχοντας τελειώσει το Γυμνάσιο το έτος 1930, ασχολείτο μέχρι το έτος 1951 με αγροτικές εργασίες στα λίγα δικά του αγροτικά κτήματα και σε άλλα κτήματα. Το έτος εκείνο, και αφού είχε πολεμήσει στα βουνά της Πίνδου το 1940 και στη συνέχεια στον εμφύλιο με τις Εθνικές Δυνάμεις, διορίστηκε, αρχικά, αρχιφύλακας στην Αγροφυλακή και στη συνέχεια τον τοποθέτησαν γραμματέα στο Αγρονομείο και λίγο αργότερα στη Διοίκηση Αγροφυλακής της Λιβαδειάς... Ο μισθός που έπαιρνε μόλις που επαρκούσε για τις 15-20 ημέρες του μήνα. Αυτός ήταν ο λόγος που αναγκαζόταν, τις ώρες που δεν είχε γραφείο, όπως και η μητέρα μας η Λουκία, να ασχολούνται με την καλλιέργεια των ολίγων αγρών, που είχαν, με βαμβάκι. Με το παραγόμενο βαμβάκι και την εργασία της μάνας και σε ξένα κτήματα εξοφλούσαν τα «βερεσέδια» της κάθε χρονιάς.....

Θυμάμαι ότι πολλές φορές για φαγητό τα βράδια ήταν αρκετή μια φέτα ψωμί βουτηγμένη σ' ένα ποτήρι κρασί (το λέγαμε «κρασοβούτι», ή μια «καψαλιασμένη» στη φωτιά φέτα ψωμί αλειμμένη με λίγο λάδι και ρίγανη. Παρά τις τόσες δυσκολίες, όμως, και οι δύο γονείς μας δεν διανοήθηκαν να μη μας στείλουν στο σχολείο. Επιθυμούσαν διακαώς να μορφωθούμε και να φθάσουμε όσο ήταν δυνατόν ψηλότερα, έστω και εάν οι ίδιοι στερούνταν τα πάντα. Πώς, αλήθεια, μπορεί να ανταποδοθεί αυτή η μεγάλη αυτοθυσίας Νομίζω με τίποτε. Προσωπικά, το ελάχιστο που μπορώ να κάνω είναι να εκφράσω την απέραντη ευγνωμοσύνη μου προς τον αείμνηστο πατέρα μου και την προσφάτως κοιμηθείσα σε ηλικία 94 ετών, αείμνηστη μητέρα μου για την προς εμένα και τ' αδέρφια μου ανεκτίμητη

ΒΟΙΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Επιμέλεια στήλης : Κατερίνα Κωνσταντέλλου

προσφορά τους και την απaráμιλλη θυσία τους. Προσφορά και θυσία που τα καθιστούσε δυνατά η μεγάλη πίστη τους στο Θεό και η άπειρη αγάπη τους προς εμάς και την πατρίδα.

Τα πρώτα γράμματα, τα γράμματα του Δημοτικού Σχολείου, τα πήραμε όλα τα' αδέρφια στο ιστορικό 3ο Δημοτικό Σχολείο της Λιβαδειάς, που δεσπόζει στην κορυφή της συνοικίας μας απέναντι από το Καταλανικό Φρούριο. Το Σχολείο αυτό είχε κτισθεί με δωρεά του ευεργέτη της πατρίδας Ανδρέα Συγγρού. Σήμερα χρησιμοποιείται από το Δήμο ως κέντρο παιδικής απασχόλησης. Στη διάρκεια του δημοτικού σχολείου είχα τρεις δασκάλους. Οφείλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου σε όλους, κυρίως και προεχόντως, όμως, σε έναν, τον αείμνηστο Διονύσιο Παπαγγελή που με είχε μαθητή στην Τρίτη, Πέμπτη και Έκτη τάξη του Δημοτικού. Ένα δάσκαλο αυστηρό μεν αλλά γεμάτο με αγάπη για τα παιδιά και με πάθος και αγωνία να μάθουν γράμματα, πάνω, όμως, απ' όλα να γίνουν ενάρετοι άνθρωποι.

Αυτός ο δάσκαλος έβαλε τα θεμέλια για να προχωρήσω στη συνέχεια. Και να σκεφθεί κανείς ότι ο δάσκαλος αυτός, όπως άλλωστε οι περισσότεροι τότε δάσκαλοι, έκανε μάθημα σε δύο συγχρόνως τάξεις. Και τα έβγαζε πέρα, παρά τις τεράστιες δυσκολίες, τις άθλιες συνθήκες και τις ανύπαρκτες υποδομές. Και τα έβγαζε πέρα γιατί υπήρχε η αγάπη για τα παιδιά και το «μεράκι» και η φλόγα μέσα του να μεταλαμπαδεύσει τη γνώση, στοιχεία, φοβούμαι, άγνωστα και ξένα για τους περισσότερους σήμερα δασκάλους.

Την εγκύκλια παιδεία τη συνέχισα στο μοναδικό τότε Γυμνάσιο Λιβαδειάς, ένα ωραίο διώροφο κτίριο με έξι (6) μεγάλες αίθουσες, που είχε εγκαινιασθεί το 1930 από τον μεγάλο Ελευθέριο Βενιζέλο, λειτουργεί δε ως σχολείο και σήμερα. Και εδώ οι γλίσχροι μισθοί δεν εμπόδιζαν τους ζηλωτές καθηγητές να μεταλαμπαδεύσουν τη γνώση. Οι ελλείψεις σε αριθμό αιθουσών και τα ανεπαρκή μέσα (πολλές φορές δεν υπήρχαν ούτε κιμωλίες ή σφουγγάρια για το σβήσιμο του πίνακα και χρησιμοποιούσαν οι καθηγητές μας το μανίκι του σακακιού τους για να σβήνουν) τα κάλυπτε η αγάπη τους για τα παιδιά και την πατρίδα και το μεράκι να μεταλαμπαδεύσουν τη γνώση και να διδάξουν με το παράδειγμά τους ήθος στους μαθητές. Δεν τους ενδιέφερε μόνο να μάθουμε γράμματα. Τους ενδιέφερε εξίσου να γίνουμε σωστοί άνθρωποι. Οι φιλόλογοι Άννα Ζαρειφοπούλου, Λουκάς Δούκας, Νικολαΐδης, Γιάννης Μιχαλέτος και ο Γυμνασιάρχης μας Σωτήριος Δημητρίου, ο μαθηματικός Δημήτριος Παπαθανασίου και ο φυσικός Νίκος Αναστασίου ήταν για εμένα οι πηγές, από τις οποίες άντλησα το «ύδωρ» της γνώσης, αλλά και οι φωτεινοί φάροι που με οδηγούσαν στο δρόμο της προόδου.

Θα μου επιτραπεί, όμως, εδώ να κάνω ειδική αναφορά στο Γυμνασιάρχη μας, τον σπουδαίο αυτόν άνθρωπο και γεννημένο για δάσκαλο, Σωτήριο

ΒΟΙΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Επιμέλεια στήλης : Κατερίνα Κωνσταντέλλου

Δημητρίου, που μας δίδαξε αρχαία ελληνικά στην Ογδόη Γυμνασίου. Ήταν αυστηρός, επιβλητικός αλλά και βαθιά και αληθινά ανθρώπινος. Το πέρασμά του από το Γυμνάσιο άφησε εποχή.....

Είναι αυτονόητο ότι το να μνημονεύσω τους δασκάλους μου και τους καθηγητές μου, που σφράγισαν τη ζωή μου και την πορεία μου και στους οποίους κατά μεγάλο μέρος οφείλω το «ευ ζην», αποτελεί ελάχιστο δείγμα ευγνωμοσύνης. Αξίζει βεβαίως να κάνω μνεία και των συμμαθητών μου στο Γυμνάσιο, οι πλείστοι από τους οποίους πέτυχαν σε διάφορες Πανεπιστημιακές Σχολές. Με όλους είχα αναπτύξει και διατηρούσα πολύ καλές σχέσεις. Ιδιαίτερα, όμως, θα μνημονεύσω τρεις. Τον γείτονά μου στη Λιβαδειά Σπύρο Τσώκο, συνταξιούχο ήδη εφοριακό υπάλληλο, με τον οποίο με συνέδεσε από την αρχή του Γυμνασίου αδελφική φιλία, στη συνέχεια δε και πνευματική συγγένεια, (βάπτισα τη μοναδική και εξαιρετική κόρη του, τη Ζωή), και με τον οποίο μοιραζόμαστε πάντοτε χαρές και πίκρες, αγωνίες και προβλήματα, και τους: Σεραφείμ Ντουρντουρέκα (τον πρώτο των πρώτων μαθητή), του οποίου οι γονείς ήταν ποιμένες και με οικονομική κατάσταση χειρότερη από εκείνη της οικογένειάς μου, και Γιάννη Μπράμη, γόνο αρχοντικής, αλλά συγχρόνως ταπεινής οικογένειας της Λιβαδειάς (ο πατέρας του ήταν ιατρός), με τους οποίους συνδέθηκα και διατηρώ έκτοτε πολύ καλή φιλία. Ο Σεραφείμ Ντουρντουρέκας, με τον οποίο συμπορευτήκαμε στη συνέχεια στη Νομική Σχολή Αθηνών, παρέμεινε δικηγόρος στη Λιβαδειά και ο Γιάννης Μπράμης τελείωσε την Ιατρική Σχολή Αθηνών και, τελικώς, εξελίχθηκε, αφού μετεκπαιδεύθηκε και στο εξωτερικό, σε καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών στην έδρα της χειρουργικής, αλλά πάνω απ' όλα σε έναν εξαιρετο, ακριβέστερα, σ' έναν μοναδικό χειρουργό.

Κλείνοντας, τέλος, την ενότητα αυτή περιττό να πω ότι η ανέχεια και οι στερήσεις συνεχίστηκαν τόσο κατά τη διάρκεια των Γυμνασιακών χρόνων όσο και κατά τη διάρκεια των σπουδών στο Πανεπιστήμιο. Αυτός ήταν άλλωστε ο λόγος για τον οποίο από την αρχή των Γυμνασιακών χρόνων, τα καλοκαίρια εργαζόμουν σε διάφορες εργασίες αλλά και στα δικά μας λίγα κτήματα, για να ενισχύω τα οικονομικά της οικογένειάς μου.....

Τα πράγματα άρχισαν να βελτιώνονται, από οικονομικής πλευράς, για την οικογένεια, όταν πήρα το πτυχίο. Όχι μόνο γιατί έκτοτε δεν είχα ανάγκη βοήθειας, αλλά και διότι τον καιρό εκείνο ο αδελφός μου ο Σωτήρης είχε αρχίσει να εισφέρει στην οικογένεια κάποια χρήματα. Τούτο γιατί μετά τις δύο πρώτες τάξεις του Γυμνασίου ζήτησε από τους γονείς μας να μη συνεχίσει το Γυμνάσιο, αλλά να ασχοληθεί με την τέχνη του ξυλουργού, μετά δε τέσσερα περίπου χρόνια μαθητείας, είχε αρχίσει να αμείβεται για την εργασία του. Οφείλω για τη θυσία που έκανε και τη συνεισφορά του προς την οικογένειά μας, να εκφράσω και προς αυτόν τις ευχαριστίες μου.

ΒΟΙΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Επιμέλεια στήλης : Κατερίνα Κωνσταντέλλου

* * *

Παύλου Κ. Τούτουζα «Αιγαίο ΠΗΓΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ»

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ ΑΘΗΝΑ 2011

Η ιστορία του Αιγαίου είναι ταυτισμένη με τα ευγενέστερα επιτεύγματα του ανθρώπου και, βέβαια, με την ανάπτυξη της ιατρικής επιστήμης. Ο καθηγητής Παύλος Κ. Τούτουζας, με πένα γλαφυρή και εκλαϊκευμένη, μας ταξιδεύει στα βάθη της Ιστορίας, από την αρχαιότητα με τα Ασκληπιεία και τον Ιπποκράτη, τους Επτά Σοφούς και τον Πυθαγόρα, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη αλλά και τον Μέγα Αλέξανδρο.

Μέσα στις σελίδες αυτές ο αναγνώστης ζει την ατμόσφαιρα του πολιτισμού της αρχαιότητας αλλά και των Ελληνιστικών χρόνων. Ακολουθεί μία συναρπαστική αναφορά στο Βυζάντιο με τον υψηλό πολιτισμό του, τη στρατιωτική ισχύ, την πρωτοποριακή κοινωνική και υγειονομική του οργάνωση, το επί οκτώ αιώνες σταθερό του νόμισμα, που του εξασφάλισε οικονομική ευμάρεια και ανάπτυξη.

Με έγκυρη και τεκμηριωμένη βιβλιογραφία επαϊόντων και από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού, επιβεβαιώνεται το γεγονός πως, μεταξύ των πολλών άλλων, το Αιγαίο ήταν η γενέτειρα του σύγχρονου Νοσοκομείου, το οποίο σήμερα αποτελεί θεμελιώδη δείκτη πολιτισμού μιας κοινωνίας...

* * *

ΑΥΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΟΙΩΤΙΑ

Παρουσία του πρωθυπουργού κ. Λουκά Παπαδήμου, η Ακαδημία Αθηνών στην ετήσια πανηγυρική συνεδρία της στη αίθουσα τελετών απένειμε το βράδυ της Πέμπτης 29 Δεκεμβρίου τα βραβεία και τους επαίνους του Ιδρύματος για το έτος που κλείνει.

ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΤΩΝ

ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών, άνευ αντιστοίχου προκηρύξεως, στον κ. **Βασίλειο Αραβαντινό** για το βιβλίο του «Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θηβών» (Εκδοση Κοινωφελούς Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση, 2010).

ΒΟΙΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Επιμέλεια στήλης : Κατερίνα Κωνσταντέλλου

Την Κυριακή 4 Δεκεμβρίου 2011 παρουσία του Αρχιεπισκόπου κ.κ. Ιερωνύμου στην αίθουσα τελετών του Φιλολογικού Συλλόγου "Παρνασσός" έγινε η απονομή των βραβείων για το έτος 2011.

Η φετινή απονομή είχε ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, το Α΄ Βραβείο Θεατρικού έργου απονεμήθηκε στον κ. Πέτρο Χουτζούμη για το έργο του «Λάμπρος Κατσώνης ο θαλασσομάχος του Αιγαίου», το βραβείο απένειμε ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος, στον οποίο είναι αφιερωμένο το βιβλίο.

Ο κ. Πέτρος Χουτζούμης, με μεγάλη συμμετοχή στην πνευματική ζωή της Βοιωτίας, φανερά συγκινημένος, αφού ευχαρίστησε όλους μεταξύ άλλων ανέφερε « ... με περίσσεια συγκίνηση, όσο και με άλλα ιδιαίτερα συναισθήματα, δέχομαι σήμερα την εξαιρετική αυτή διάκριση για το θεατρικό μου έργο "Λάμπρος Κατσώνης, ο θαλασσομάχος του Αιγαίου". Μια μεγάλη μορφή της προεπαναστατικής Ελλάδας, που σήμερα αγνοείται επί το πλείστον, η τεράστια δράση και προσφορά του, για την λευτεριά της Ελλάδας, από το Μωαμεθανικό ζυγό. Το θεατρικό έργο, που σήμερα τιμάται, στηρίχτηκε σε νέα ιστορικά στοιχεία από τις μελέτες και έρευνες του ιστορικού συγγραφέα Πάνου Στάμου, Διδάκτορα της Ιστορίας της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών και στοιχεία από το ιστορικό μυθιστόρημα του Κωστή Μπασιτά "Ο Λάμπρος Κατσώνης και η κουρσάρισα Ελεφάντω".

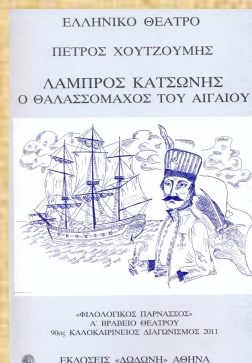
Σήμερα στο θέατρο, κρατικές και ελεύθερες σκηνές έχουν γυρίσει την πλάτη στο ιστορικό θεατρικό έργο. Οι σκηνές της αγοράς θεωρούν το είδος, αντιεμπορικό. οι αρμόδιοι, προτιμούν επί το πλείστον τις σύγχρονες φαρσοκωμωδίες, αντί των ιστορικών θεατρικών έργων».

« Στο τέλος του 1798 με αρχές 1799 η οικογένεια Α. Κατσώνη εγκαταστάθηκε στην Κριμαία, στο κτήμα που του χάρισε η Αυτοκράτειρα Αικατερίνη II.

Ήταν περίπου 20.000 ντιαστίνες, δηλαδή περίπου 22.000 εκτάρια, με την εξοχική κατοικία της μέσα στο κτήμα.

Αυτό το κτήμα, ο Κατσώνης αργότερα ονόμασε Λιβαδειά (Livadia)! Σήμερα είναι χωριό 3χλμ Δυτικά της Γιάλτας, όπου το ομώνυμο «Λευκό Παλάτι της LIVADIA». Στο παλάτι αυτό υπογράφηκε η περίφημη Συμφωνία της Γιάλτας (1945), ενώ έπρεπε να λέγεται της Livadia! ... ».

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΕΤΔΡΕΙΑ ΒΟΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ : Κόλλιας Νικόλαος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ : Κόλλιας Ν., Τούτουζας Π., Μπράμης Ι., Κεραμάρης Ν., Κωνσταντέλλου Κ., Τούτουζας Κ., Σαρρή Κ., Σοφού-Νομικού Σ., Συμεωνίδου-Παύλου Ε.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ : Κεραμάρης Νικόλαος, Κωνσταντέλλος Γεώργιος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ : Κατερίνα Κωνσταντέλλου (Ζ. Πηγής 8-10, Τ.Κ. 106 78 Αθήνα, τηλ. 210-3819319 fax : 210-3823077 e-mail : gkonstad@otenet.gr)